

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SDG

ROADMAP

Duurzaam ondernemen in praktijk

SDG Roadmap | Duurzaam ondernemen in praktijk

Duurzaam en succesvol ondernemen gaan hand in hand en versterken elkaar. Duurzaam ondernemen is niet langer het speelveld van dromers. Het is vandaag en morgen essentieel in het creëren van welzijn en welvaart. Voka trekt mee aan de kar via haar Charter Duurzaam Ondernemen, én via deze workshop. Zo zetten we samen duurzaam ondernemen om in praktijk.

De Verenigde Naties gaven in 2015 een nieuwe push aan de evolutie van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Meer dan 150 wereldleiders ondertekenden de Sustainable Development Goals, en verbinden zich ertoe om samen in te zetten op mensen, welvaart, partnerships, vrede en de planeet. Voka omarmt dit initiatief en vertaalt de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen naar het bedrijfsleven.

Om het kader van de SDG's zo goed mogelijk te benutten werd deze Roadmap ontwikkeld, in samenwerking met Unitar Cifal Flanders en met de steun van MVO Vlaanderen.

In een aantal stappen werk je met jouw team op een efficiënte manier naar een sterk duurzaam actieplan, dat je onderneming stap per stap naar een hoger niveau tilt.

SDG Roadmap | Projectpartners

**Kamer van
Koophandel**
Oost-Vlaanderen

Voka is het Vlaams netwerk van ondernemingen. We vertegenwoordigen meer dan 18.000 bedrijven in Vlaanderen en Brussel, goed voor 65% van de private werkgelegenheid en 66% van hier gerealiseerde toegevoegde waarde.

Voka zet sterk in op duurzaamheid, hetgeen zich vertaalt in het Voka Charter Duurzaam Ondernemen. Dit biedt uw onderneming de mogelijkheid om via een actieplan op maat resultaatgericht en continu optimaliserend aan duurzaam ondernemen te werken. De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties vormen hiervoor het universeel kader. Het charter is naast een bewijs van geleverde inspanningen voor duurzaamheid vooral een netwerk van duurzame bedrijven, een inspiratiebron en een maximale ondersteuning voor deelnemers.

www.voka.be

CIFAL Flanders is één van de 17 internationale trainingscentra van het CIFAL Global Network van UNITAR, het opleidingsinstituut van de Verenigde Naties in Genève.

De missie van CIFAL Flanders is het promoten van vrede, mensenrechten & duurzame ontwikkeling en de verklaringen, principes en richtlijnen van de Verenigde Naties, in het bijzonder Agenda 2030 en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's).

www.cifal-flanders.org | www.unitar.org

MAATSCHAPPELIJK
VERANTWOORD
ONDERNEMEN

MVO Vlaanderen is een initiatief van de Vlaamse overheid, departement Werk en Sociale Economie. Het is een start- en ontmoetingsplaats voor iedereen met een interesse in maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het bevat een ruim aanbod instrumenten en informatie met als doel organisaties te helpen om mvo in praktijk om te zetten

www.mvovlaanderen.be

Inhoudstafel

SDG Roadmap Duurzaam ondernemen in praktijk	2
SDG Roadmap Projectpartners	3
Inhoudstafel	4
DEEL I: Train de trainer	5
1. Duurzame ontwikkeling.....	6
2. Millenniumdoelstellingen	7
3. Agenda 2030: Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen	8
Pijler 1: Vrede	12
Pijler 2: Mensen	13
Pijler 3: Welvaart	17
Pijler 4: Planeet	21
Pijler 5: Partnerschap	25
4. SDG-Cirkel	27
5. Besluit.....	29

DEEL I: Train de trainer

De SDG Roadmap bestaat uit 2 delen. Een train de trainer gedeelte en een praktische handleiding voor de brainstormoefening.

In dit eerste deel worden de handvaten aangereikt voor wie met de SDG Roadmap aan de slag gaat binnen het bedrijf. Het heeft als doel de SDG's te situeren in de evolutie van maatschappelijk verantwoord ondernemen en een duidelijk referentiekader op te bouwen om verder aan de slag te gaan met de brainstormoefening.

Elke duurzame ontwikkelingsdoelstelling wordt onder de loep genomen, waarbij voornamelijk wordt gefocust op de praktische inzetbaarheid in een bedrijfscontext.

Het tweede deel van de SDG Roadmap bouwt verder op de basis die in dit eerste deel werd gelegd en toont hoe je stap voor stap de SDG's succesvol kunt integreren in je onderneming.

Deze train de trainer handleiding stelt je in staat om duiding te kunnen geven aan collega's over de verschillende duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, om de vertaalslag te maken van SDG naar bedrijfsdoelstelling en om creatief met de brainstorm aan de slag te kunnen gaan.

"At its essence, sustainability means ensuring prosperity and environmental protection without compromising the ability of future generations to meet their needs. A sustainable world is one where people can escape poverty and enjoy decent work without harming the earth's essential ecosystems and resources; where people can stay healthy and get the food and water they need; where everyone can access clean energy that doesn't contribute to climate change; where women and girls are afforded equal rights and equal opportunities." (Ban-Ki Moon, UN Secretary-General)

1. Duurzame ontwikkeling

Vooraleer we ons verdiepen in de 17 Sustainable Development Goals is het belangrijk om even de geschiedenis in te duiken. Waar komen de begrippen MVO, DO, CSR¹,... vandaan en wat is hun waarde vandaag?

Het begrip 'duurzame ontwikkeling' werd in 1987 gedefinieerd in het Brundtland-rapport 'Our common future' van de World Commission on Environment and Development (WCED):

Een duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de noden van het heden zonder de behoeftevoorziening van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen.

Er liggen twee gedachten aan de grondslag:

- de notie van 'noden', vooral dan bedoeld met de basisbehoeften van de armen in de wereld die de allergrootste prioriteit moeten krijgen;
- het principe van de beperkingen door de huidige stand van de technologie en ons samenlevingsverband om aan de huidige en toekomstige behoeften te voldoen". (WCED, 1987, p. 43).

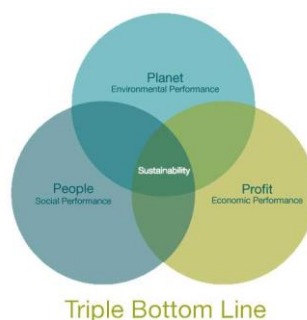
Voor bedrijven en organisaties was het niet altijd duidelijk hoe zij het begrip 'duurzame ontwikkeling' konden omzetten in de praktijk.

In 1995 lanceerde John Elkington de 'Triple Bottom Line', opgebouwd uit 3 P's:

People (mensen)

Planet (planeet/milieu)

Profit (opbrengst/winst)

Het harmonieus combineren van deze drie pijlers draagt volgens Elkington bij aan duurzame ontwikkeling. De drie P's werden wereldwijd omarmd als de basis voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Ook voor ondernemingen werd dit een werkbaar kader dat meer en meer draagvlak verwierf.

¹ Maatschappelijk verantwoord ondernemen / Duurzaam Ondernemen / Corporate Social Responsibility

2. Millenniumdoelstellingen

People – Planet – Profit (of Prosperity) vond ook zijn weg naar het intergouvernementele niveau.

In 2000 werd door de regeringsleiders van 189 landen de United Nations Millennium Declaration ondertekend. Hierin verbonden deze landen zich tot een reeks concrete engagementen die erop gericht waren de wereldwijde armoede, honger, ziekte en ongelijkheid in vijftien jaar tijd sterk te verminderen.

De Verenigde Naties definieerde deze doelstellingen in 8 Millenniumdoelstellingen. Deze werden voornamelijk opgesteld als doelstellingen voor staten en regeringen. Een vertaling naar bedrijfscontext bleef voorlopig uit.

Wel bleven de drie pijlers overeind en bleef het bewustzijn rond maatschappelijk verantwoord ondernemen groeien.

De millenniumdoelstellingen liepen af in 2015 en legden de basis voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, Agenda 2030.

3. Agenda 2030: Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

In navolging van de millenniumdoelstellingen keurden de Verenigde Naties in september 2015 zeventien universele doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling en 169 subdoelstellingen goed die tegen 2030 wereldwijd behaald moeten worden.

Deze Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) maken deel uit van een groter geheel, Agenda 2030.

TRANSFORMING OUR WORLD:

THE 2030 AGENDA FOR
SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Deze Agenda is in de eerste plaats een politieke beleidstekst voor nationale overheden, maar kan vanuit verschillende oogpunten worden bekeken. Het is ook een nieuw actieplan voor duurzaamheid, een sociaal contract, een moreel kompas, een transitieagenda, een operationele mensenrechtenagenda,... Elk van deze termen benadrukt een ander, weliswaar even belangrijk, aspect van de agenda.

Agenda 2030 vraagt ook ondernemingen om hun creativiteit en innoverend vermogen aan te spreken om de uitdagingen inzake duurzame ontwikkeling het hoofd te bieden. Agenda 2030 is niet enkel ambitieus, maar ook baanbrekend: de rol van ondernemingen wordt als essentieel beschouwd.

Ondernemingen kunnen niet enkel bijdragen tot de realisatie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, ze kunnen de SDG's ook perfect gebruiken als kritisch reflectiekader bij de ontwikkeling van de eigen duurzame en toekomstgericht SDG actieplan.

Van 3 naar 5 P's

Agenda 2030 breidt de 3 P's uit naar 5 P's.

'Planet, People, Prosperity' worden aangevuld met Peace & Partnership.

Met de Agenda 2030 werden ook twee nieuwe pijlers in het leven geroepen. Partnership en Peace gelden als noodzakelijke pijlers wil men ook succesvol zijn op de andere drie vlakken. Zonder vrede (sociale vrede, band tussen werkgever en werknemer, ...) kan er geen vooruitgang geboekt worden op het gebied van People, Planet en Prosperity. Verder staan bedrijven niet alleen in hun activiteit. Het sluiten van partnerschappen loopt doorheen alle andere pijlers en is erop gericht om samenwerkingsverbanden te sluiten, ten aanzien met stakeholders en andere partijen samen in te zetten op duurzaam ondernemen.

Aan elke P wordt een eigen doelstelling verbonden:

Mensen (People)

We zijn vastberaden om een einde te maken aan armoede en honger, in al hun vormen en dimensies, en te verzekeren dat alle mensen hun potentieel ten volle kunnen ontwikkelen in waardigheid en gelijkheid en in een gezonde omgeving.

Planeet (Planet)

We zijn vastberaden om de planeet tegen aftakeling te beschermen, onder meer door duurzame consumptie en productie, waarbij we haar natuurlijke hulpbronnen duurzaam beheren en dringend actie tegen klimaatverandering ondernemen, zodat de planeet kan voldoen aan de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

Welvaart (Prosperity)

We zijn vastbesloten om te verzekeren dat alle mensen een voorspoedig en bevredigend leven kunnen leiden en dat economische, sociale en technologische vooruitgang zich voordoet in harmonie met de natuur.

Vrede (Peace)

We zijn vastberaden om vreedzame, rechtvaardige en inclusieve maatschappijen op te bouwen, die vrij zijn van angst en geweld. Er kan geen duurzame ontwikkeling zijn zonder vrede en er kan ook geen vrede zijn zonder duurzame ontwikkeling.

Partnerschap (Partnership)

We zijn vastbesloten om de middelen te mobiliseren die nodig zijn om deze Agenda te implementeren via een vernieuwd mondiaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling, dat op het idee van een versterkte mondiale solidariteit gebaseerd is, dat in het bijzonder op de behoeften van de armsten en meest kwetsbaren toegespitst is en waaraan alle landen, belanghebbenden en volkeren samenwerken.

Deze doelstellingen werden generalistisch opgesteld en onderverdeeld in verschillende doelstellingen. Het is op deze doelstellingen dat Voka samen met CIFAL Flanders verder werkt om concreet te vertalen hoe bedrijven hieraan kunnen bijdragen.

17 Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

Er zijn 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's). Ze worden meestal afgebeeld in de vorm van een postkaart. Elke doelstelling heeft een eigen kleur en een symbool. Noch de kleur, noch de volgorde van 1 tot en met 17 hebben een significante betekenis.

- SDG 1: Beëindig **armoede** overal en in al haar vormen.
- SDG 2: Beëindig **honger**, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw.
- SDG 3: Verzeker een goede **gezondheid** en promoot welzijn voor alle leeftijden.
- SDG 4: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol **onderwijs** en bevorder levenslang leren voor iedereen.
- SDG 5: Bereik **gendergelijkheid** en empowerment voor alle vrouwen en meisjes.
- SDG 6: Verzeker toegang tot duurzaam beheer van **water** en sanitatie voor iedereen.
- SDG 7: Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne **energie** voor iedereen.
- SDG 8: Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig **werk** voor iedereen.
- SDG 9: Bouw veerkrachtige **infrastructuur**, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer **innovatie**.
- SDG 10: Dring **ongelijkheid** in en tussen landen terug.
- SDG 11: Maak steden en menselijke nederzettingen **inclusief**, veilig, veerkrachtig en duurzaam.
- SDG 12: Verzeker duurzame **consumptie- en productiepatronen**.
- SDG 13: Neem dringend actie om de **klimaatverandering** en haar impact te bestrijden.
- SDG 14: Behoud en maak duurzaam gebruik van de **oceanen**, de zeeën en de

- mariene hulpbronnen.
- SDG 15: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van **ecosystemen op het vasteland**, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.
- SDG 16: Bevorder **vreedzame en inclusieve samenlevingen** met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit.
- SDG 17: Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd **partnerschap** voor duurzame ontwikkeling.

Op de volgende domeinen hebben we partnerschappen nodig om de doelstellingen te bereiken:

- Financiën
- Technologie
- Capaciteitsopbouw
- Handel
- Systemische kwesties

Elke SDG wordt hieronder afzonderlijk besproken. De focus ligt voornamelijk op de manier waarop een onderneming aan de slag kan gaan met de doelstellingen. Vertrekkende vanuit de omschrijving van de SDG's door de VN, maken we hier de link naar bedrijfsdoelstellingen. Deze bedrijfsdoelstellingen zijn allesbehalve limitatief en kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd.

Waar mogelijk worden een aantal links naar websites en initiatieven getoond. Deze zijn allesbehalve bepalend of limitatief. Het zijn voorbeelden die in andere bedrijven gebruikt worden en dienen ter inspiratie.

Pijler 1: Vrede

Doelstelling 16: Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.

De subdoelstellingen hebben betrekking op:

- 16.1 geweld en sterftecijfers;
- 16.2 kinderrechten; misbruik, exploitatie, handel, geweld,...;
- 16.3 rechtsregels en toegang tot het rechtssysteem;
- 16.4 ongewettigde smokkel, misdaadbestrijding;
- 16.5 anti-corruptie;
- 16.6 verantwoordelijke en transparante instellingen;
- 16.7 besluitvorming;
- 16.8 ontwikkelingslanden en mondiaal bestuur;
- 16.9 wettelijke identiteit en geboorteregistratie;
- 16.10 toegang tot informatie en fundamentele vrijheden

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Goede dialoog op de werkvloer (werkgever/werknemer)
- Sociale vrede / sociaal overleg
- Kinderrechten (geen kinderarbeid toestaan,...)
- Vredesinitiatieven: vredeseducatie op de werkvloer
- Bedrijven tegen de doodstraf
- Klachtenbehandeling
- Beveiliging: cyberveiligheid, data protection, verbeteren van het zorgvuldig gebruiken en beveiligen van persoonsgegevens
- Behoorlijk bestuur / corporate governance
 - Beleidsverklaring – visie/missie
 - Aspectenanalyse
 - Stakeholderanalyse
 - Prestatie-indicatoren definiëren
 - Participatief bedrijfsbeleid
- Conformiteit met de wetgeving aantoonbaar maken
- Anti-corruptie: financieel correct handelen, ethisch handelen, ontwikkelen van een anti-corruptiebeleid
- Goede dialoog bedrijf – omgeving/maatschappij
- Externe communicatie
- Interne communicatie

Pijler 2: Mensen

Doelstelling 1: Beëindig armoede overal en in al haar vormen

De subdoelstellingen hebben betrekking op:

- 1.1 extreme armoede;
- 1.2 armoedebestrijding;
- 1.3 sociale beschermingssystemen;
- 1.4 inclusieve economie met toegang tot basisdiensten, microfinanciering;
- 1.5 weerbaarheid voor economische, sociale en ecologische rampen;

De subdoelstellingen worden hier niet volledig weergegeven. Voor een goed begrip is het aangeraden om de volledige tekst door te nemen.

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Engagement in duurzame projecten rond armoedebestrijding (lokaal)
- Ethisch verantwoorde handel
- Sociaal HR-beleid (bv. aandacht voor armoede, kwetsbaren, vierde wereld, allochtonen, ...) inclusief doorverwijsfunctie
- Ondersteunen van en deelnemen aan initiatieven die kansen geven aan personen uit de kansengroepen

www.duodag.be

Doelstelling 2: Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw

De subdoelstellingen hebben betrekking op:

- 2.1 honger beëindigen;
- 2.2 ondervoeding;
- 2.3 landbouwproductiviteit verhogen, tewerkstelling buiten landbouw;
- 2.4 voedselproductiesystemen en landbouwpraktijken;
- 2.5 genetische diversiteit; toegang en behoud zaden, planten en dieren;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Engagement opnemen in projecten die duurzame voeding ondersteunen
- Engagement opnemen in projecten die de voedselproductie en landbouwproductiviteit verhogen
- Versterken van de lokale landbouw en versterken van de korte keten
- Ondersteunen van ecologisch verantwoorde landbouw lokaal en internationaal
- Stimuleren/aanbieden van voedingsproducten met fair-trade label

- Inzetten op het verhogen van de voedselveiligheid zowel tegen besmetting van opzettelijke aard (food defense) als van onopzettelijke aard
- Stimuleren/aanbieden van voedingsproducten met bio-label
- Aandacht voor duurzaamheid in de catering op het bedrijf

Doelstelling 3: Verzekeren van een goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden

3.1, 3.2 Moeder- en kindersterfte;
3.3 beëindigen epidemieën;
3.4 vroegtijdige kindersterfte en mentale gezondheid;
3.5 drugsmisbruik, verdovende middelen, alcohol;
3.6 verkeersslachtoffers;
3.7 seksuele en reproductieve gezondheidszorg;

Als bedrijf kan je hier zo mee aan de slag:

- Bevorderen van het welzijn op de werkvloer: psychosociale aspecten
- Beleid ontwikkelen rond het gebruik van gevaarlijke chemicaliën op de werkvloer
- Productveiligheid : bijv. verbeteren van labels en gebruiksinstructies
- Ontwikkelen van een gezondheidsbeleid
- Realiseren van gezondheidsacties
- Engagement opnemen in lokale gezondheidsprojecten
- Sensibilisering en acties rond het gebruik van verslavende middelen: tabak, alcohol, ...
- Verkeersveiligheid : sensibilisatie en acties

www.sport.vlaanderen/sportophetwerk

www.nvgezond.be

www.jobfit.be

www.gezondwerken.be

www.vigez.be

www.10000stappen.be

www.truckveilig.be

Doelstelling 4: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.

- 4.1 lager en middelbaar onderwijs;
- 4.2 kwalitatieve ontwikkeling in vroege kindertijd;
- 4.3 toegang tot onderwijs incl. universiteiten;
- 4.4 technische en beroepsvaardigheden;
- 4.5 genderongelijkheden, kwetsbare mensen;
- 4.6 geletterdheid en rekenvaardigheid;
- 4.7 kennis en vaardigheden, duurzame ontwikkeling;

In een onderneming kan je hiermee zo aan de slag:

- Competentie- en talentbeleid
- Opleiding werknemers
- Levenslang leren voor iedereen: opstellen van opleidingsprogramma, opleidingsmatrix, competentiebeleid
- Samenwerking met scholen en opleidingsorganisaties: bedrijfsbezoeken, stages, begeleiding eindwerken, gastcolleges, donatie/uitwisseling materiaal, ontwikkelen van opleidingen
- Loopbaanontwikkeling
- Coaching
- Werkplekleren/duaal leren
- Aanbieden van stages (lokaal en internationaal)
- Engagement in nationale opleidingsprojecten
- Opleidingen rond duurzaam ondernemen, duurzame ontwikkeling

www.voka.be/over-welt

Doelstelling 5: Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes. De subdoelstellingen hebben betrekking

De subdoelstellingen hebben betrekking op:

- 5.1 discriminatie vrouwen en meisjes;
- 5.2 geweld, vrouwenhandel en seksuele uitbuiting;
- 5.3 kind-, en gedwongen huwelijken, vrouwelijke genitale verminking;
- 5.4 erkennen van onbetaalde zorg en thuiswerk, gedeelde verantwoordelijkheden;
- 5.5 vrouwenleiderschap;
- 5.6 seksuele en reproductieve gezondheidszorg;
 - a. *gelijke vrouwenrechten op economische middelen, eigendom, financiële diensten;*

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Diversiteit en gelijke kansen
- Aandacht voor vrouwen in de kansengroepen
- Bevorderen doorstroom vrouwen naar management posities, in raad van bestuur
- Equal pay
- Acties tegen seksuele discriminatie
- Competentie- en talentbeleid ifv doorstroom vrouwen
- Engagement in lokale diversiteitsprojecten
- Inzetten op een gezins- en familievriendelijk HR-beleid en mogelijk maken van het opnemen van gedeelde verantwoordelijkheden binnen het gezin en de familie

Pijler 3: Welvaart

Doelstelling 7: Verzekeren toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen

De subdoelstellingen hebben betrekking op:

7.1 toegang moderne energiediensten;

7.2 hernieuwbare energie;

7.3 energie-efficiëntie;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Gebruiken van energie uit hernieuwbare bronnen (wind, zon, waterkracht, rest- en aardwarmte, biomassa): aansluiten bij/deelnemen aan projecten
- van derden
- Productie van duurzame energie: zelf elektriciteit en warmte produceren uit hernieuwbare bronnen en uit restwarmte
- Rationeel energiegebruik in het bedrijf incl. sensibilisering, ontwikkeling van reductiedoelstellingen en een actieplan
- Verhoging van de energie-efficiëntie in het bedrijf
- Engagement in lokale duurzame energieprojecten

Doelstelling 8: Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen

8.1 economische groei per capita;

8.2 economische productiviteit;

8.3 job creatie, ondernemerschap, innovatie, financiële diensten;

8.4 globale hulpbronnefficiëntie;

8.5 tewerkstelling en waardig werk;

8.6 jongerenwerkloosheid;

8.7 gedwongen arbeid en kinderarbeid;

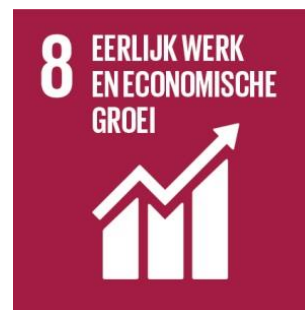
8.8 arbeidsrechten, inclusief migrantenarbeiders;

8.9 duurzaam toerisme;

8.10 toegang tot financiële instellingen;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Beleid rond duurzame economische groei ontwikkelen o.a. KPI's bepalen en opvolgen
- Economische productiviteit door diversificatie, innovatie en technologische modernisatie
- Efficiëntie, productie en consumptie van hulpbronnen verbeteren

- Beleid rond duurzame economische groei ontwikkelen o.a. KPI's bepalen en opvolgen
- Economische productiviteit door diversificatie, innovatie en technologische modernisatie
- Efficiëntie, productie en consumptie van hulpbronnen verbeteren
- Tewerkstelling bevorderen, ook van kansengroepen en jongeren
- Streven naar een gezonde en veilige werkomgeving: acties rond veiligheid en ergonomie
- Waardig en werkbaar werk aanbieden (o.a. goed onthaalbeleid ontwikkelen, verhogen van de werknemersbetrokkenheid)
- Evenwicht werk/privé
- Integreren van sociale economie en maatwerk op het bedrijf
- Engagement in duurzaam toerisme
- Kinderarbeid in eigen waardeketen beëindigen

www.voka.be/over-welt
www.werkbaarwerk.be
www.voeljegoedophetwerk.be
www.fitinjehoofd.be
www.dejuistestoel.be
www.wellfie.be

Doelstelling 9: Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.

- 9.1 infrastructuur;
- 9.2 industrialisering;
- 9.3 toegang tot financiële diensten;
- 9.4 efficiënt hulpbronnen gebruik, milieuvriendelijke technologieën en industriële processen;
- 9.5 wetenschappelijk onderzoek, technologische capaciteiten; c. ICT, toegang tot internet;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Beleid rond duurzame economische groei ontwikkelen o.a. KPI's bepalen en opvolgen
- Duurzaam bouwen van eigen bedrijfsinfrastructuur
- Investeren in het verduurzamen en moderniseren van de bedrijfsinfrastructuur
- Waardetoevoeging aan producten door innovatie en industriële diversificatie
- Contingency planning - disaster recovery planning
- Duurzame ICT infrastructuur

- Wetenschappelijk onderzoek: eigen R&D, samenwerken met en ondersteunen van collectief onderzoek
- Reduceren van de negatieve impact van de bedrijfsactiviteiten op de kwaliteit van de leefomgeving
 - Geurhinder/Luchtemissies
 - Geluid / trillingen
 - Bodemverontreiniging
- Visuele integratie van bedrijf in de omgeving
- Investeren op vlak van vrachtvervoer ter verhoging van verkeersveiligheid, verlaging van de emissies en verbetering van de efficiëntie
- Lean manufacturing

www.vil.be/lean-green/

Doelstelling 10: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug

- 10.1 inkomenstoename;
- 10.2 sociale, economische en politieke inclusie;
- 10.3 gelijke kansen, ongelijkheid als resultaat;
- 10.4 Fiscaal, loons en sociaal beschermingsbeleid;
- 10.5 globale financiële markten en instellingen;
- 10.6 vertegenwoordiging van ontwikkelingslanden in instellingen
- 10.7 migratie- en mobiliteitsbeleid;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Gelijkheid binnen het bedrijf realiseren
- Religieuze beleving mogelijk maken
- Ethisch verantwoord handelen naar leveranciers en klanten (onderhandelings- en contractmanagement)
- Ethisch beleggen en ethisch bankieren
- Participeren aan acties ter bevordering van de integratie van migranten

Doelstelling 11: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.

- 11.1 huisvesting en basisdiensten;
- 11.2 openbaar vervoer, en verkeersveiligheid;
- 11.3 verstedelijking en menselijke nederzettingen;
- 11.4 cultureel en natuurlijk erfgoed;
- 11.5 natuurlijke ramp;
- 11.6 luchtkwaliteit, afvalbeheer;
- 11.7 groene en openbare ruimtes;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Risico beheersing t.a.v. omgeving
 - Milieurisico's
 - Orde en netheid
 - Noodprocedures - disaster recovery planning
- Visuele integratie bedrijf in omgeving
- Smart-city: innovatie en duurzaamheid
- Maatschappelijk engagement
 - Relatie met de buurt en de maatschappij
 - Ondersteunen lokale economie
 - Cultureel engagement
 - Behoud van erfgoed
- Steun aan goede doelen met een lokale impact
- Delen bedrijfsinfrastructuur met omgeving
- Inzetten op het verduurzamen van bebouwde omgeving
- Duurzame mobiliteit: pendelverkeer, dienstverplaatsingen
- Duurzame mobiliteit vrachtvervoer: acties waarmee het aantal km's over de weg verminderd worden; acties ter bevordering van gecombineerd vervoer; deelname aan 'last mile distribution'-projecten, ...
- Flexwerken om dienstverplaatsingen te vermijden

www.carfreeday.be

www.biketowork.be

www.weekvandemobiliteit.be

www.mobiliteitsmanagement.be

Pijler 4: Planeet

Doelstelling 6: Verzekeren toegang tot duurzaam beheer van water en sanitair voor iedereen.

- 6.1 toegang drinkwater;
- 6.2 sanitaire voorzieningen en hygiëne;
- 6.3 waterkwaliteit en hergebruik;
- 6.4 efficiënt watergebruik;
- 6.5 geïntegreerd beheer van waterhulpbronnen;
- 6.6 op water gebaseerde ecosystemen;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Beperken van waterverontreiniging door aanpassingen aan het proces (effluentbehandeling valt onder SDG14)
- Duurzaam watergebruik incl. sensibiliseringsacties
- Engagement in lokale waterprojecten
- Watergebaseerde ecosystemen beschermen

Voorzien van drinkwaterfonteinen, aanwenden van regenwater, goed beheer en optimaliseren van eigen waterzuivering, ...

Doelstelling 12: Verzekeren duurzame consumptie- en productiepatronen

- 12.1 duurzame consumptie- en productiepatronen;
- 12.2 natuurlijke hulpbronnen en gebruik;
- 12.3 voedselverspilling;
- 12.4 chemicaliën en afval;
- 12.5 afvalreductie;
- 12.6 duurzame praktijken, rapportering;
- 12.7 overheidsopdrachten; relevante informatie en bewustzijn voor duurzame ontwikkeling;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Integratie van duurzaamheid in het beleid
- Duurzame productontwikkeling
- Duurzaam aankoopbeleid
- Duurzaam investeringsbeleid
- Duurzaam voorraadbeheer
- Circulaire economie Sluiten materiaalstromen
- Duurzaamheid integreren in de leveranciersketen

- Toepassen meten is weten: monitoring
- Duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, chemicaliën en afval (opm.: water valt onder SDG 6 of 14)
 - Procesoptimalisatie
 - Grondstoffengebruik
 - Duurzaam verpakken
 - Afvalreductie / verwerking
 - Paperless office
- Voedselverspilling en voedselverlies in productie/bevoorradingsketen reduceren
- Duurzaamheidsinformatie integreren in rapporteringscyclus, duurzaamheidsbeleid en -acties integreren in de interne en externe communicatie, duurzaamheidsverslaggeving

Doelstelling 13: Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden

- 13.1 klimaat gerelateerde gevaren en natuurlijke rampen;
- 13.2 beleid klimaatverandering;
- 13.3 bewustwording klimaatverandering;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Ontwikkelen van een klimaatbeleid door het bedrijf, monitoring (KPI's)
- Reductie broeikasgassen uit het productieproces
- Bepaling CO2 voetafdruk - acties CO2 reductie
- Beperking gebruik airco's, controle airco's, gebruik klimaatvriendelijke koelmiddelen
- Reductie van de uitstoot van broeikasgassen van producten die op de markt gebracht worden
- Acties rond het verlagen van de emissies van vrachtvervoer, woon-werk en dienstverplaatsing
- Sensibilisatie rond klimaatverandering

Doelstelling 14: Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de mariene hulpbronnen.

- 14.1 zeevervuiling;
- 14.2 zee- en kust ecosystemen;
- 14.3 verzuring oceanen;
- 14.4 visserij;
- 14.5 kust- en zeegebieden behouden;
- 14.6 visserijsubsidies;
- 14.7 economische voordelen van mariene rijkdommen;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Ondersteunen van onderzoek inzake duurzaam gebruik van maritieme hulpbronnen
- Waterverontreiniging beperken door effluentbehandeling: reductie debiet, vuilvracht, soort vervuiling
- Engagement in lokale projecten
- Promotie van duurzame visvangst
- Ondersteunen onderzoek inzake duurzaam gebruik van maritieme hulpbronnen (bv gebruik algen)
- Vermijden verzuring oceaan door emissies van CO₂, zwaveldioxide, stikstofoxiden, ammoniak en hun reactieproducten te reduceren

Doelstelling 15: Bescherm, herstel, bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.

- 15.1 terrestrische en inlandse zoetwaterecosystemen;
- 15.2 bebossing en herbebossing;
- 15.3 woestijnvorming;
- 15.4 ecosystemen in de bergen;
- 15.5 biodiversiteit, natuurlijke leefgebieden en soorten;
- 15.6 delen genetische hulpbronnen;
- 15.7 wilde dieren;
- 15.8 controle uitheemse soorten;
- 15.9 ecosysteem en biodiversiteitswaarden;

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

- Meewerken aan projecten en acties van klanten/leveranciers ter bevordering van de biodiversiteit
- Acties biodiversiteit/natuurbehoud op eigen terrein of daarbuiten
- Duurzaam ruimtegebruik
- Voorkomen ontbossing door in te zetten op het gebruik/aankoop van duurzaam hout, duurzame palmolie, duurzame soja, duurzaam papier, enz.
- Engagement in lokale biodiversiteits- en natuurprojecten
- Natuur- en milieueducatie werknemers

Aanplanting en onderhoud omgeving bedrijf met respect voor de biodiversiteit (vlinderkastjes, bijenhotel, kiezen voor inheemse planten, insectvriendelijke planten, behouden van natuurlijke poelen,...)

Zwerfvuilacties

Groen dak

Voorzien van groene rust- en eetzones rondom het bedrijf

Pijler 5: Partnerschap

Doelstelling 17: Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling

Financiën

- 17.1 mobilisatie van binnenlandse middelen
- 17.2 ontwikkelingsbijstandsverplichtingen
- 17.3 financiële middelen
- 17.4 schuldfinanciering, verlichting en herstructurering
- 17.5 promotie van investeringen

Technologie

- 17.6 wetenschap, technologie en innovatie
- 17.7 milieuvriendelijke technologieën
- 17.8 technologie bank

Capaciteitsopbouw

- 17.9 capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden

Handel

- 17.10 WHO handelssysteem
- 17.11 mondiale export
- 17.12 belasting- en quotavrije markttoegang

Beleids- en institutionele coherentie

- 17.13 macro-economische stabiliteit
- 17.14 beleidscoherentie
- 17.15 respecteren van de landelijke beleidsruimte en leiderschap

Partnerschappen met meerdere belanghebbenden

- 17.16 Globaal Partnerschap
- 17.17 openbare, publiek-private en maatschappelijke partnerschappen

Gegevens, monitoring en verantwoordingsplicht

- 17.18 steun voor capaciteitsopbouw
- 17.19 Metingen van vooruitgang

Deze kunnen we vertalen naar volgende mogelijke bedrijfsdoelstellingen:

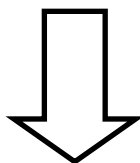
- Samenwerking tussen bedrijven, burgers, organisaties, overheden en NGO's rond technologie, kennisoverdracht, handel, data, financiële stromen, wetenschap, innovatie
- Lokaal en internationaal deelnemen aan multistakeholder partnerschappen
- Kennis, expertise en financiële hulpmiddelen rond duurzame ontwikkeling delen
- ecologische technologieën ontwikkelen en verspreiden naar ontwikkelingslanden aan gunstige voorwaarden
- Engagement in internationale projecten rond armoede
- Engagement in internationale opleidingsprojecten
- Engagement in internationale projecten ter promotie van duurzaamheid in de landbouw en bestrijding van honger
- Engagement in internationale diversiteitsprojecten
- Engagement in internationale duurzame energieprojecten
- Steunen van projecten in het Zuiden (micro-financiering, crowdfunding, ...) die inzetten op de creatie van waardige jobs, ondernemerschap, creativiteit en innovatie, groei aanmoedigen
- Engagement in internationale waterprojecten
- Engagement in internationale projecten rond biodiversiteit
- Bijdragen tot eerlijke mondiale handel

www.ondernemersvoorondernemers.be
www.youca.be

4. SDG-Cirkel

Om met de SDG's praktisch aan de slag te gaan gebruikt Voka de visualisatie van CIFAL Flanders. De cirkel benadrukt de geïntegreerde, universele en ondeelbare aard van de Agenda. We gaan van het SDG-postkaartmodel naar de SDG-cirkel.

Om op een vlotte manier met de 17 SDG's aan de slag te gaan, is het handig om ze te kunnen groeperen. De SDG's groeperen op basis van de 5 P's sluit aan bij de basisvisie zoals beschreven in de preambule van Agenda 2030.

5. Besluit

Duurzaam ondernemen is vandaag en morgen essentieel in het creëren van welzijn en welvaart. De SDG's vormen een sterk kader om duurzaamheid breed en integraal te interpreteren.

In het volgende deel zetten we de theorie om in praktijk. Via een uitgewerkte brainstormoefening kijken we vanuit de SDG's naar opportuniteiten en moeilijkheden binnen het bedrijf om zowel op korte als lange termijn concrete acties te formuleren.